

Innhold

Forord	9
Kapittel 1	
Fenomen- og begrepsforståelse i et transnasjonalt perspektiv	11
Det politiske fagfeltet	11
Hva er forholdet mellom positiv og negativ sosial kontroll?	14
Hvem utøver negativ sosial kontroll, og hvorfor?	16
Hvordan utøves negativ sosial kontroll?	16
Negativ sosial kontroll av jenter versus gutter	17
Forholdet mellom negativ sosial kontroll, vold, mishandling og omsorgssvikt	19
Hva er æresrelatert vold?	21
Hva betyr ære?	21
Hva er kollektivistisk æreskultur?	22
Forholdet mellom æresrelatert vold og vold i nære relasjoner	23
Tvangsekteskap	24
Forholdet mellom tvangsekteskap og arrangert ekteskap	26
Særlig sårbare unge	26
Barneekteskap	27
Seksuelle overgrep i familier med sterk æreskodeks	28
Negativ sosial kontroll i lukkede trossamfunn	29

Kapittel 2	
Årsak og motiv, middel og mål	31
Tradisjonelle familieformer og kollektive interesser	31
Muligheter ved, men frykt for, det nye og ukjente	32
Kulturell, språklig og religiøs tilhørighet	34
Gjenopprette familiens ære	36
Sosiale og strukturelle forhold som påvirker	38
Interseksjonell forståelse av negativ sosial kontroll og æresrelatert vold	40
 Kapittel 3	
Rettsgrunnlag for arbeid i saker om æresrelatert vold og negativ sosial kontroll	44
Den overordnede rettslige problemstillingen	44
Vurdering og avveining av barnets og foreldrenes menneskerettigheter	47
Barneloven	53
Barnevernsloven	57
Meldeplikt til barnevernstjenesten	65
Andre rettslige områder med relevante lovbestemmelser i saker om æresrelatert vold og negativ sosial kontroll	67
 Kapittel 4	
Flerperspektiv som verktøy	69
Å se og vurdere kompleksiteten	69
Å håndtere kompleksiteten	71
Eksempler og dilemmaer fra ulike synsvinkler	71
 Kapittel 5	
Meldingsfasen	75
Når skal det meldes bekymring til barnevernet?	75
Bekymringsmelding om negativ sosial kontroll	77

Bekymringsmelding om æresrelatert vold	81
Innledende risikovurdering	81
Vanskelige forholdsmessighetsvurderinger når det gjelder barnets beste	89

Kapittel 6

Hastesaker	91
Samarbeid og ansvarsfordeling mellom politi og barnevern	93
Behovet for hemmelig adresse dersom barnet er trusselutsatt	96
Andre viktige tiltak for å holde barnets oppholdssted skjult	98
Å klare å leve med hemmelig adresse	99
Andre beskyttelsestiltak ved hasteflytting	100
Beskyttelsestiltak og kompenserende tiltak	102

Kapittel 7

Undersøkellesfasen	106
Flukt og migrasjonshistorikk	107
Nettverkskartlegging	108
Utøver, offer eller begge deler?	113
Informasjon, relasjon og reaksjon	114
Erkjennelseskultur	116
Samtaler uten foreldre til stede ved frykt for ufrivillig utenlandsopphold	117
Vurdere om et utenlandsopphold er forsvarlig	118
Undersøke fare for lovstridig utenlandsopphold	120
Vanskelig livssituasjon	121
Helseutfordringer	123
Syn på skolegang	124
Forelderoller, fraværende fedre og uenighet mellom foreldre	126
Fare for tvangsekteskap	128
Henleggelse med bekymring	130

Videre undersøkelse når barnet er hasteflyttet	131
Når barnet trekker tilbake sin historie	132
Undersøkelse når barnet befinner seg i utlandet	134
Familiekonflikter og krysskulturelle utfordringer	136

Kapittel 8

Tiltaksoppfølging	138
Tiltak på ulike nivåer	138
Hjelp til å forbli, hjelp bort fra eller tilbake til?	139
Tiltak når barnet bor hjemme	140
Foreldreveiledning	142
Bruk av ressurspersoner med transnasjonal og interkulturell kompetanse	144
Tiltak når barnet befinner seg i utlandet	145
Oppfølging der barn returnerer fra utlandet	147
Omsorgsovertakelse	149
Hjelpetiltak når barnet er flyttet ut av hjemmet	150
Pålegge hjelpetiltak	151
Familiearbeid og sikkerhetsarbeid – to sider av samme sak?	152
Tverrkulturell konfliktmekling	154
Frihetsforvaltning som miljøterapeutisk tema	155
Psykososial oppfølging av barnet	158
Trygghetsplan og trygghetssamtale	158
Samvær etter omsorgsovertakelse	161
Ettervern	165
Litteraturliste	167